

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pre pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 108.

V Ljubljani, v petek 12. maja 1893.

Letnik XXI.

Deželni zbor goriški.

Deželni glavar odpre VI. sejo 9. t. m. o 5. uri 20 minut, tedaj za 20 minut kasneje, kakor je bilo naznanjeno.

Po prečitnem zapisniku izročé se novo došle prošnje dotičnim odsekom. Izmed teh prošenj naj omenim prošnjo občine Kobarid, da bi tudi deželni zbor, oziroma odbor, potegnil se pri vladi za ustanovitev posebne sodnije v tem trgu, ki spada zdaj pod sodnijo v Tolminu.

O prošnji nekaterih občin v Furlaniji, da bi nova postaja na južni železnici, od koder ima peljati nova lokalna železnica v Červinjan, ne bila v Teržiču (Monfalcone), ampak bliže Ronk, je bila živahnejša razprava. Dr. Gregorčič je stavil nujni predlog, da se prošnja odstopi deželnemu odboru z nalogom, da jo pri visoki vladi toplo priporoča, dr. Lovisoni pa se je v daljšem govoru potegoval za svoj volilni okraj Tržič, toplo priporočal zgradbo postaje v Tržiču in predlagal, da se o došli prošnji preide na dnevni red. Ko je dal še dr. Pajer nekaj pojasnil o nekaterih trditvah poslanca dr. Lovisonija, sprejel je zbor nujni predlog dr. Gregorčiča z vsemi glasovi proti ednemu.

Imelo je slediti poročilo posebnega odseka za preuredbo cestnih postav, ali ker ta odsek svojega dela ni bil še zvršil, je poslanec dr. Abram poročal v imenu peticijskega odseka o podporah, dovoljenih raznim cestnim odborom. Od 10.000 gld. dobé cestni odbori v slovenskem oddelku grofije te-le podpore:

1. Cestni odbor za goriško okolico . . .	1300 gld.
2. „ „ „ tolminski	1300 „
3. „ „ „ sežanski	1000 „
4. „ „ „ komenski	1000 „
5. „ „ „ ajdovski	800 „
6. „ „ „ kanalski	800 „
7. „ „ „ bolški	600 „
8. Za cesto po braniški dolini	300 „
Skupaj	7100 gld.

Na to so sledila:

Poročila finančnega odseka o računskih sklepih za leto 1892, o zalogih, katere ima dežela v svojem oskrbovanju.

Sprejela se je načrtana postava zjednačenja bolnišnic, ki se glasi:

Zakon od

veljaven za pokneženo grofijo Goriško in Gradiško zastran zjednačenja bolnišnic za kužne bolezni (lazaretov) z javnimi bolnišnicami.

Po predlogu deželnega zbora Moje grofije Goriške in Gradiške ukazujem tako-le:

§ 1. Obstoječe bolnišnice za kužne bolezni in bolnišnice za kužne bolezni (lazareti, kolibe itd.), ki se še postavijo, imajo ves čas, dokler traja kužna bolezen, vse pravice, katere uživajo zdaj občne javne bolnišnice po razpisu c. kr. ministerstva za notranje zadeve z dné 6. marca 1855, št. 6382.

* § 2. Politično deželno oblastvo določi za vsako posamezno bolnišnico (lazaret, kolibo itd.), katerega dne jej začne in katerega jej neha veljati javnostna pravica.

§ 3. Politično deželno oblastvo določi, dogovorno z deželnim odborom, od slučaja do slučaja tiste občine, katere bodo dolžne, če se vname kužna bolezen, napraviti začasno bolnišnico za kužne bolezni.

§ 4. Dotično županstvo bo oskrbovalo v §§ 1, 2 in 3 omenjene bolnišnice, in vodili jih bodo zdravniki, katere izbere politično okrajno oblastvo, v občinah z lastnim statutom pa deželno politično oblastvo.

§ 5. Kadar poneha kužna bolezen, določiti bo deželnemu političnemu oblastvu, dogovorno z deželnim odborom, dnevno prehranitvino za vsako posamezno bolnišnico (lazaret itd.)

Pri odmerjanju dnevnih prehranitnin bo v poštev jemati troške za ohranitev, zdravljenje in pogreb, in pa na primeren užitek glavnice, ki jo je

dotična občina porabila za napravo in oskrbovanje bolnišnice.

§ 6. Županstva predložijo deželnemu odboru za vse bolnike, ki so se za časa epidemije sprejeli v bolnišnice — torej tudi za domače — bolnišničen račun, obsegajoč ime, priimek in kraj pristojnosti vsacega posameznega bolnika, dan vstopa in izstopa, število oskrbnih dni in koliko znašajo prehranitnine, računjene po določeni dnevni pristojbini (§ 5.).

Računu ima za vsacega posameznega bolnika priloženo biti spričevalo pristojnosti, katero je napravil občinski urad bolnikove domovne občine in odobril dotični župnijski urad, in o sprejemu bolnika narejeni zapisnik, obsegajoč dan njegovega vstopa in izstopa in podpis poslujočega zdravnika, zraven tega pa za tiste osebe, katere so po določbi postav z dne 30. marca 1888 (drž. zak. št. 33) dolžne, pripadati kateri bolniški blagajnici, dotična izjava okrajne bolniške blagajnice.

§ 7. Z računom, omenjenim v § 6., ima deželni odbor ravnati v smislu deželne postav z dne 3. novembra 1863 (dež. zak. št. 9 l. 1864).

Dovolile so se še razne podpore po poročilih poslancev Dottorija in dr. Lisjaka, in sicer: slovenskemu in italijanskemu oddelku konvikta sv. Alojzija po 150 gld., družbi sv. Vincencija tudi toliko, obrtniškimi šolam v Foljani v Furlaniji 300 gld., zavetišču svetega Jožefa za uboge goriške deklice 150 gld., o nekaterih prošnjah pa je zbor prestopil na dnevni red.

Prihodnja seja bode 16. t. m. ob 5. uri.

* * *

Ta seja je bila zato toliko zanimljiva, ker se je vendar enkrat našel poslanec, ki je v javni seji govoril. V našem deželnem zboru se to zgodi vsako peto leto enkrat, sicer se vse poprej domeni v odsekih, oziroma v klubih. Gospod govornik, mladi dr. Lovisoni, ni imel sreče, ker je njegov predlog propal. Niti enega poslanca ni prepričal in menda niti samega sebe ne! Kako li hoče, naj se Furlani

LISTEK

Kakó bi postal skoraj Matiček Poliček krčmar.

Slička; spisal Janko Barle.

(Dalje.)

Zimska noč zazibala je skoro utrujenega go-dovnjaka in njegovo soprogo v sladke sanje.

Ni bilo tako z njegovimi gósti. Oni so sicer odšli iz njegovega gostoljubnega doma, ali so se skoro zopet povrnil. Jeden je nosil dolgo desko, drugi lestvice, tretji kladivce in žeblje, in bilo je dosti smeha in dela, dokler je bila pričvrščena ona deska gori na Matičkovi hiši. Mrzlo je bilo sicer vendar si je cenjeno društvo veselo mancalo roke, ko je bilo dovršeno delo. Kaj ne bi?

Drugega jutra mogel je vsak čitati na hiši spoštovanega Matička Polička z velikimi črkami:

„Gostilnica“.

„Bratec, pridi na poliček,
Ki ga toči naš Matiček!“

Puceljev Jože, mizar in barvar, je delo pošteno dovršil. Črke blestele so v živih barvah, a na strani naslikan je bil debel krčmar; kdo vé, če ni umetnik mislil naslikati spoštovanega Matička Polička? V rokah držal je ogromno steklenico, rudeče pobar-

vano, katera je bila skoro na pol tako velika, kakor oni debeli krčmar. Kdor zná, ta zná!

Pri Poličku bilo je vse mirno, ko je zgodaj zjutraj počel razbijati na vrata z vso silo tisti razposajeni Jurček Šmrké, kateri se je učil pri čevljarju Skoporcevem Nacetu dretarije.

„Nu, kaj ne bodete odprli? Odprite!“ — klical je iz vsega grla ta dretarski frkolin, kakor so ga gospodje naučili, in zopet: bum! bum! po vratih. „Kdo je božji?“ — oglasila se je naposled znotraj vsa prestrašena Poličkova soproga.

„Jaz, Jurček Šmrké! Odprite že jedenkrat; kako, da tako dolgo spite? Že razbijam tukaj dobre pol ure.“

„A kaj hočeš?“

„Frakelj žganja za svojega gospodarja; pa le hitro! Sem že ves trd od zime!“

„Kakovega žganja, za božjo voljo?“ vprašala je Zalika in pustila Šmrketa v hišo.

„Nu, onega, katerega točite!“

„Kdo ga toči?“

„Vi! Zakaj pa imate gostilno?“

„Kaj se ti blede, ti spaka razposajena?“

„Čemu pa obešate napise na hišo?“

„Čakaj, jaz ti pokažem!“ . . . vskliknila je gos-podinja in zamahnila na Šmrketa, ali v tem poka-zal se je na pragu — daccar.

„Kaj je to z vami, mamica? Kako ste mogli gostilnico odpreti, da niste mene prej poklicali? Čemu si napravljate nepotrebne troške in opravila?“ — dejal je on resno.

„Ali za Boga, kakovo gostilnico? Pri nas go-stilnico?“

„Menda vendar nisem slep, in celo mesto že o tem govori.“

V tem se je pokazal na stopnicah spoštovani Matiček Poliček, katerega je zbudilo ropotanje in vpitje, in si mël nezadovoljno zaspane oči.

„Stopi nu doli, stopi, Matiček,“ — dejala mu je gospodinja, — „jaz ne vém, kje mi glava stoji. Pravijo, da imamo pri nas gostilno, — evo, — gospod daccar.“

„Reci vsakemu, da je bedak, kdor kaj takega govori.“

„Prosim, Matiček,“ — dejal je daccar, — „ne govori kar tako! Če ne bi imel gostilne, ne bi obešal napisa — —.“

„Kakovega napisa? Govori!“

„Nu, zunaj na hiši!“

Ali evo na vratih mestnega stražnika Škarje: „Gospod župan prosi, da bi stopil gospodar malo k njemu!“

„Ne vém, če norim jaz, ali pa vi! Klek vzemi vas in gostilno.“

(Koniec sledi.)

vozijo čez Tržič v Gorico! Ali morda je govoril samo zato, da je starega Dottorija nekoliko podražil. No, Dottori se je pa tudi svoje misli: „Ko bodo v Cervinjanu brali, se bodo smijali.“

Deželni zbor kranjski.

XII. seja dne 10. maja.

(Konec.)

Dr. Papež poroča v imenu finančnega odseka o predlogu poslanca Šukljeja, da se izreče kiparju Al. Ganglu priznanje za njegove umotvore in dovoli nagrada, ter nasvetuje, da se imenovanemu kiparju izreče priznanje, dovoli nagrada 500 gld. in deželnemu odboru naroča, da domačega umetnika primernim potom priporoči učnemu ministerstvu.

Prošnja občine Studenec, Iškavas in drugih za izločitev iz zdravstvenega okrožja Šmarije in ustanovitve samostojnega okrožja se je na predlog poročevalca Kersnika izročila deželnemu odboru v nadaljno poizvedovanje.

Okrožnemu zdravniku dr. Klineku na Bledu se je kot zdravstvenemu zdravniku na predlog poročevalca dr. Vošnjaka dovolilo 100 gld. podpore.

Poslanec Žitnik v imenu finančnega odseka poroča o prošnji Jos. Bozje, nadučitelja na Blokah, za zvišanje plače ali osebno doklado. Ker bi deželni zbor gotovo dobil celo vrsto enacih prošenj, ko bi dovolil prošnjo osebno doklado, zato se finančni odsek navzlic naštetim razlogom ni mogel odločiti za osebno doklado. Razvrstitev plačilnih vrst pa spada v področje c. kr. dež. šol. sveta, zato poročevalec nasvetuje: Prošnja se izroča dež. odboru z naročilom, da jo predloži c. kr. dež. šol. svetu v primerno rešitev.

Isti poroča o prošnji posestnikov v Bušnjivasi občine Suhor za podporo k napravi vodnjakov. Ker še niso izdelani načrti in proračuni, nasvetuje poročevalec, naj se prošnja izroči dež. odboru s priporočilom, da se na podlagi načrtov in proračunov dovoli primerna nagrada. Predlog obvelja.

Poslanec dr. Papež poroča o prošnji podobčin Selšček in Begunje za podporo k napravi vodovoda ter v imenu finančnega odseka nasvetuje: Podobčinam Selšček in Begunje se dovoli 3000 gld. podpore iz deželnega zaklada za napravo novega vodovoda po predležečem načrtu in je izplačati ta znesek v dveh enakih obrokih in sicer prvi, kadar se polagajo cevi, drugi pa po dovršenem delu in sicer s pogojem, da se zavežeta obe občini Selšček in Begunje, da se smejo spojiti cevi bezuljaškega vodovoda z vodovodnimi cevmi v Begunjah po vzgledu bezuljaškega načrta.

Dr. Vošnjak stavi predlog, katerega podpira tudi poslanec Kavčič, da se dovoli višja svota, in sicer 30%, vseh stroškov. Ta predlog je obveljal z večino glasov.

Poslanec Šuklje poroča o prošnji občin Črnomelj, Petrovas, Kot in Semič za podporo k napravi vodnjaka. Prošnja se je izročila deželnemu odboru v primerno rešitev.

Poslanec Pfeifer se strinja z nasvetom finančnega odseka glede naprave vodovoda iz Vrčič čez Semič v Črnomelj, da se dotična prošnja odstopi dež. odboru v rešitev. Prepričan je, da bo deželni odbor to gotovo povoljno rešil ter pri nalaganju in razdelitvi stroškov med državo, deželo in udeleženci se oziral na slabe gnotne razmere, v katerih se nahaja Bela Krajina in v pošteb jemal dejanske razmere zlasti vinorodnih krajev. Dotični kraji imajo za ponovitev po trtni uši uničenih vinogradov ogromne stroške, poleg teh pa še stroške, o katerih se nam pred par leti še sanjalo ni, na primer za škropilnice proti peronospori, za vitrojol, apno in za vodo itd. V kraških pokrajinah, ki trpe pomanjkanje vode, potem ob času hude suše, kadar se posuše vodnjaki in mlake treba vodo od daleč dovajati za ljudi, živino, škropljenje itd., kar prizadeva mnogo truda in stroškov. Z ozirom na to se nadeja, da bode deželni odbor izdatno podporo izposloval pri visoki vladi za napravo vodovoda.

Isti poroča o prošnji županstva v Ribnici za podporo k napravi vodovoda in nasvetuje 5000 gld. Predlog obvelja.

Poslanec Hribar v imenu finančnega odseka poroča o prošnji županstva na Vrhniki za podporo k napravi vodovoda ter nasvetuje, da se dovoli 3000 gld. Poslanec Lenarčič nasvetuje 5000 gld., poslanec baron Apfaltrein izjavi, da bode gla-

soval proti zvišanju podpore, ker nema na razpolago dovolj podatkov. Poročevalec Hribar naglašja, da so vrhničani v obče imovitejši, in bi mogli že sami več žrtvovati za vodovod, ljubljanska občina je sama brez vsake podpore zgradila vodovod. Pri glasovanju je predlog posl. Lenarčiča ostal v manjšini, sprejet pa je bil predlog finančnega odseka.

Isti poroča o prošnji županstva v Št. Vidu in Podragi za podporo k napravi dveh kalov na Nanosu. Prošnja se izroči dež. odboru, da dovoli primerno podporo.

Poslanec dr. Schaffer poroča o prošnji županstva v Kočevji za podporo k napravi vodovoda in nasvetuje 6000 gld., kar obvelja.

Poslanec Lenarčič poroča o napravi trtnice za požlahtnane ameriške trte. Nasaditev po trtni uši uničenih vinogradov bi hitreje napredovala, ko bi vinorejci lože dobivali požlahtnane ukoreninjene trte, katere pa so jako drage. Na Ogerskem vlada na vso moč podpira vinorejce ter v velikanskih trtnicah vzgaja milijone požlahtnenih trt. Deželni odbor je naročil vodji deželne vinarske šole g. Rih. Dolencu, da se na Ogerskem pouči o navedenih nasadih. Vodja si je ogledal trtnico v Paulis Baraszko, ki obsega 120 oralov, kjer se prideljujejo ključi in na jesen razdeljujejo kot požlahtnene trte. Prihodnjo jesen se bode oddalo 8 milijonov, drugo leto 12 milijonov trt. Vodja nasvetuje, naj se tudi za kranjsko napravi primerna trtna pepinijera za pridelovanje zažlahtnenih ameriških ukoreninjenih trt. Taka trtnica bi se naredila na peščenem svetu pri Krškivasi ob Savi. Potrebovalo bi se kredita 10.000 gld., vsako leto bi se oddalo 500.000 trt. Deželni odbor predlaga, da bi se določil prostor za tako trtnico, za napravo in plačo trtnoušnega komisarja dovolila svoto 3000 gld. in vlado naprosila, da za te trtnice podeli podporo in brezplačno prepusti ameriške ključe in ukoreninjene trte iz državne trtnice pri Kostanjevici. Upravni odsek pa priporoča, da naj dež. odbor to vprašanje še temeljito pretresa in v prihodnjem zasedanju o vseh poročih; za posebne poskuse se dovoli 1000 gld.

Poslanec Pfeifer obžaluje, da gospodarski odsek nasvetuje le 1000 gld. kredita. Če hočemo kmalo obnoviti uničene vinograde, kar gotovo vsi želé, treba je vsako leto imeti na razpolaganje več sto tisoč cepljenih trt. To pa se ne da doseči z zelenim cepljenjem, ker je zeleno cepljenje omejeno na kratek čas od konca maja do konca junija, če je vreme ugodno. Veliko število cepljenih trt je mogoče pripraviti s cepljenjem na les, katero se ob zimskem in pomladnem času skozi 5 mesecev lahko vrši pod streho. Na Ogerskem v Baraszku imajo 120 oralov zemlje in na dan 443 delavcev skozi 5 mesecev; ko bi mi imeli le deseti del zemlje in delavcev, ne zadostovalo bi 1000 gld. podpore, zato predlaga 3000 gld., kakor deželni odbor. Ta predlog ni obveljal, temveč predlog gospodarskega odseka.

Poslanec Kavčič poroča o uvrstitvi občinske ceste v bistrškem cestnem skladovnem okraju od Koritnice do Knežaka med okrajne ceste. Sprejet je bil predlog dežel. odbora, da se ta cesta uvrsti med okrajne ceste in da dež. odbor zaradi izročitve te ceste v oskrbo okrajnega cestnega odbora bistrškega potrebno ukrene.

Poslanec Kersnik poroča o preuredbi §§ 3 in volilnega reda za deželni zbor. Vsled ustanovitve okrajnega sodišča v Cerknici je bilo treba preurediti točko 5. paragrafa 7., ki se sedaj glasi: „Postojina, Logatec, Senožete, Lož, Bistrica, Cerknica, skup eden volilni okraj“. V § 3. lit. e se je v nemškem besedilu mesto „Neustadt“ postavilo „Rudolfs-wert“. Oba ta paragrafa sta se vsprejela v novi besedi.

Dalje so se izročile deželnemu odboru v nadaljnje poizvedovanje in poročanje v prihodnjem zasedanju naslednje prošnje: Posestnikov iz Malenc, Koprivnika in Zameškega za uvrstitev poti med Kostanjevico in zameškim med okr. ceste; podobčine Lučne za izločitev iz občine Trate in ustanovitev samostojne občine; podobčino Rakek za izločitev iz občine Planine in ustanovitev samostojne občine; podobčin Žilce, Osredok, Otave in drugih izločitev iz loškega in priklopitev cerkniškemu sodnemu okraju.

Kmetijski podružnici v Št. Jerneju se dovoli za ustanovitev žrebetišča 1000 gld. podpore. O prošnji V. Preveca v Kranju za pomoč proti poškodbam vsled jezev v Kokri se prestopi na drevni red. — Konec seje ob 1/3 uri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. maja.

Osnova kulturnega sveta. Nekateri dolenjeavstrijski poslanci, posebno kristijanski socialisti, so sprožili misel, da se namesto c. kr. kmetijske družbe osnuje deželni kulturni svet. Sedaj razdeljuje vse podpore, ki jih daje deželni zbor za kmetijstvo, kmetijska družba. Ta družba je pa neodvisna od deželnega zbora in se torej lahko pripeti, da ne razdeljuje podpore popolnoma po volji deželnega zbora. Ako bi se vpeljal deželni kulturni svet, bi bilo vse poslovanje bolj enotno. Tudi bi deželni kulturni svet, ki bi bil podrejen deželnemu odboru, lahko dajal deželnemu odboru potrebne svote o kmetijskih stvareh. Liberalci niso za tako preosnovo, posebno sedaj ne, ko se jim že maja večina v deželnem zastepu. Kmetijski poslanci so skoraj vsi za osnovo kulturnega sveta, veleposestniki pa ne, ker mislijo, da bi deželni kulturni svet se toliko na-nje ne oziral, kakor se c. kr. kmetijska družba. Kakor se kaže, se sedaj za tako preosnovo še v deželnem zboru ne dobi večina. Tudi v družih deželah se je že mislilo na take preosnove, kakor na Štajerskem, pa so povsod še zmagali pomislili proti novi napravi.

Poraz ogerske vlade. Gospodska zbornica je s 81 proti 56 glasom obsodila vladno cerkveno politiko. Nič ni pomagalo vse prizadevanje vlade. Več vpliva bi bil pač sklep imel, ko bi gospodska zbornica tudi bila odklonila budget. Pa že tako bode ta sklep napravil silen odmev. Katoliški poslanci v zbornici poslancev bode sedaj tudi z večjo odločnostjo se vpirali vladi. Že jutri se bode v zbornici poslancev stavila interpelacija, misli li vlada odstopiti, ko se je v gospodski zbornici pokazalo, da nima dovolj vpliva, da bi izvršila svoj cerkvenopolitični program. Kak bode odgovor na interpelacijo, ni težko uganiti. V gospodski zbornici je ministrijski predsednik izjavil, da vlada ostane, ker jej zaupa krona in zbornica poslancev. Glasovanje v gospodski zbornici je pa zaradi tega pomenljivo, ker tisti člani, ki so sedaj glasovali proti vladni cerkveni politiki, ne bodo mogli glasovati zanjo, ko res v zbornici pride na vrsto. Vladne predloge bodo torej gotovo odklonjene, ker na Ogerskem si vlada ne more z imenovanjem novih članov najedenkrat dobiti večine v gospodski zbornici, ker je omejeno število članov, kolikor jih sme vlada imenovati slednje leto. Vladi potem drugega ne bode kazalo, odstopiti, ali pa razpisati nove volitve. Narod ima torej vso stvar v rokah. Vse je odvisno od delovanja katoliške stranke. Če ne bode držala križem rok, temveč bode narod probujala do volitev, pa bode zmagala in konec bode liberalnemu gospodarstvu. Če katoličani ne napnó vseh sil, pri novih volitvah ne dobé večine, in boj se začne z novega. Drugi pot pa ni gotovo, da bi gospodska zbornica si še upala zavreči proticerkvene predloge, ker bi se ne marala postaviti v nasprotje z narodom. Mnogi vladni nasprotniki v gorenji zbornici se vendar strogo drže načela, da se zbornica ne sme ustavljati narodnemu mnenju, ker je njena naloga po parlamentarnih pojmih le bolj paziti, da se zbornica poslancev v čem ne prenaagli, in kaj ne sklene, kar bi narod ne odobral. Ogerski plemenitaši so pa še v tesnejši zvezi z narodom, kakor v katerikoli državi. Sploh pa gorenje zbornice v vseh državah ne kažejo posebne uporne moči in tudi od ogerske ne smemo preveč pričakovati. Glavna stvar je, da se narod sam zbere proti liberalizmu.

Nemški cesar o vojaški predlogi. Volilni boj se je začel, in vse kaže, da bode hud. Celó cesarju Viljemu se je zdelo potrebno, izreči svoje mnenje in s tem vplivati na volilce. Po ogledu čet na tempelhofskem polju je cesar pohvalil generale in štabne častnike, potem pa rekel, da ni pričakoval, da se vojaška predloga odkloni, temveč je upal, da zmaga patrijotično mišljenje državnega zbora. Motil se je, manjšina patrijotično mislečih množ ni ničesa mogla doseči od večine. Slišale so se strastne besede, ki se ne slišijo rade mej omikanimi možmi. Državni zbor je on moral razpustiti in pričakuje, da novi pritrdi vojaški predlogi. Ko bi se pa še sedaj motil, pa hoče vse, kar more, storiti, da doseže povečanje vojske, kajti trdno je prepričan, da je vojaška predloga potrebna za ohranjenje miru. Govorilo se je o razburjenju prebivalstva, ali on ne veruje, da bi nepoklicanci mogli razburiti nemški narod. On misli, da se zastran vojaške predloge vjema z zveznimi knezi, narodom in vojsko.

— Ta govor nemškega cesarja bodo vladni pristaši porabili gotovo kot volilno sredstvo in naglašali, da je vsakdo sovražnik države, kdor ni za povečanje vojske. Gotovo pa ni, da bi vse to pomagalo.

Irska samouprava. Posvetovanje o irski samoupravi v angleški zbornici občinarjev le počasi napreduje. Opozicija si jako prizadeva, da bi zavlekla vso stvar. Napovedala je že k predlogi kakih 600 dostavkov in popravkov. Ker bode o vsakem teh predlogov govor in glasovanje, se bode posvetovanje jako zavleklo, posebno, ker je opozicija tudi jako zgovorna. Šestertija so debate jako burne. Najbolj nedostojno se obnašajo liberalni unijonisti. Njih vodja Chamberland je posebno grdo napadal irske zastopnike in jih dolžil nepoštenja.

Razpust francoske zbornice. Ko se francoski zbornici predloži budget za drugo leto, to je, od 15. do 20. dne t. m., se bode od republikanske strani sprožila misel, da se zbornica razpusti. Kakor poročajo listi, je minister vnanjih stvari odločno za razpust zbornice. Po njegovih mislih se lahko mejnarodne razmere kmalu poojstré, in sedanja zbornica pa nima toliko veljave, da bi tedaj mogla zadostiti državnim nalogi.

Socijalne stvari.

Lovski zakon.

(Poročilo poslanca Fr. Povše-ta.)

(Dalje.)

Posebno pa se mora tretji del zakonskega načrta predelati. Te določbe ne ugajajo ne kmetijskim interesom in tudi lovskim ne, kakor to najjasneje spričuje visckemu zboru predložena peticija kranjskega lovskega društva, kateremu posebno §§ 71. in 77. nikakor ne ugajata.

Omenjeno lovsko društvo smatra te določbe kot take, ki bi strankam napravljale velike troške, ter opozarja na to, da v novejši zakonodaji se pazi na hitro in ceno pravljanje. Tudi upravni odsek pritrjuje temu načelu, da bi se moralo postopanje skrajšati, ker kakor predloženi lovski zakonski načrt velja, bi se moral tudi poškodovanec zbiti, sploh pričeti kako tožbo, ker za slučaj, da pravdo zgubi, zadenejo ga ogromni komisijski troški. Popraviti se morajo tedaj vsi paragrafi 69. do 78., ki določujejo o postopanju pri presojevanju škod, storjenih po lovu. Morda bi v to svrhu bila kaj umestna občinska mirovna sodišča ali razsodišča, kakeršna zapoveduje za poravnavo, oziroma obravnavanje tožb za odškodovanje že od leta 1866 obstoječi in vrlo dobro ugajajoči deželni lovski zakon, veljaven za kraljestvo Češko, in katera so sestavljena iz zastopnikov obeh strank.

Dotični zaupniki obeh strank, oziroma člani razsodišča, so domačini, ki so blizu, in gotovo prizadenejo le malo troškov, ko so nasprotno komisije političnih okrajnih oblastev jako drage, osobito če je dotični kraj daleč od sedeža pol. okrajne oblasti, in prav politični okraji so mnogokrat zelo obširni, tako da komisija potrebuje par dni za obravnavo.

Ker je sploh poleg navedenih nedostatkostij, od katerih so nekatere naravnost v veliko kvar kmetijstvu, še drugih pomanjkljivosti v tem lovskem zakonskem načrtu, je najumestniše, toliko bolj, ker se temu načrtu ni niti od visoke vlade, niti od deželne odbora pridelalo nikako poročilo, da se načrt izroči deželnemu odboru v nadaljno posvetovanje ter da deželni odbor zasliši v posebni enketi zastopnike lovskega društva, kakor tudi zastopnike osobito kmetijskih posestnikov ter drugih izkušenih mož. Prevažen je lovski zakon, od katerega je veliko odvisno, in ker je želeti in z vso odločnostjo skrbeti za to, da se tolikokrat ponovljene opravičene tožbe poljedelcev in sadjerejev odpravijo, predlaga upravni odsek:

Visoki deželni odbor naj sklene: Načrt lovskega zakona izroča se deželnemu odboru z naročilom, da zasliši interesente lovske, kakor tudi kmetijske, ter da zakonski načrt s svojim poročilom in nasveti deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju predloži v razpravo.

* * *

Temu poročilu dostavimo še nekaj opravičenih želja umnih sadjerejev in poljedelcev.

Gotovo ne bode nihče ugovarjal, ako trdimo, da našega poljedelca v obče tare huda beda. Na jedni strani se množé uime in povodnji, rodovitost zemlje peša, cena pridelkov pada od leta do leta vsled vsestranske konkurence, na drugi strani pa se množé davki in druge potrebščine.

Če se kmetovalec ne bavi še s kako trgovino ali obrtom, nemogoče mu je že izhajati, kajti posestnik je takorekoč le še dninar na svojem zemljišču. V najhujši sili se je kmet še zatekal v svoje gozde, ali tudi te je že tako iztrebil, da v mnogih krajih celó nimajo lesa za slučaj nesreče, če jim poslopja pogoré.

V vinskih krajih so si še nekoliko pomagali z vinorejo, žal, da tudi ta vir dohodkov že usiha vsled trtne uši. Tako je ostalo še jedino sadjarstvo, ki poljedelcu donša nekaj čistega dobička, bodisi da kmet prodaja sadje, suši za domačo potrebo, ali pa si napravlja zdrave pijače.

Zato je veselo znamenje, da se naši poljedelci vedno bolj zanimajo za sadjerejo. V tem oziru mnogo storé strokovni listi, popotni učitelji, razna darila in premije marljivim sadjerejem.

Ali tudi sadjarstvo ni brez sovražnika, in ta je divjačina, v prvi vrsti zajec. Ta mreina uniči večkrat vse veselje in upanje pridnemu sadjereju, zakaj zob njegov je strupen. Dandanes se že vse zavaruje z zakoni in zavarovalnicami, le proti zajcu sadjereja nima nobenega varstva.

Proti trtni uši so izumili ameriško trto, proti zajcu pa ni nobenega zares vspešnega sredstva. Onim, ki se trudijo proti trtni uši, delé se razne podpore in nagrade, kdor pa se brani proti zajcu, je celó kaznovan, večkrat huje, nego bi ranil človeka. Noben zakon se tako strogo ne izvršuje, kakor ravno lovski v obrambo lovca in zajca proti sadjereju.

Kaj pomaga priporočati sadjerejo, tratiti čas s poukom o umni sadjereji, kaj koristijo vse podpore, knjige in učitelji, če pa je mlado drevje na milost in nemilost izročeno zajčjemu zobu? (Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. maja.

(Deželni zbor kranjski) je imel danes 13. sejo, ki je trajala do 2. ure. Jutri bode ob 9. uri dopoldne 14. seja; na dnevnem redu je mej drugim poročilo o deželni kmetijski šoli na Grmu, o kateri utegne biti daljša debata.

(Boštanjski občinski zastop) je izročil danes po županu gosp. Josipu Papežu in svetovalcih Prokopu Bohutinskemu in Ant. Planincu prevzvišenemu gosp. knezoškofu krasno izdelano diplomu častnega občanstva. Deputacija je pristrčnega sprejema jako oveseljena. Prevzvišeni so se zahvalili za izkazano jim čast ter izrazili veselje nad lepim napredkom, ki se kaže v zadnjem času v Boštanju, in o katerem so jim na zadevna vprašanja odgovarjali občinski zastopniki.

(Na progi dolenjskih železnic.) namreč pri mostu čez Gruberjev kanal, delajo se priprave za napravo tiru do mestne klavnice, a „pri Kodelovem“ se dela tir do gramozne jame, iz katere bo lokomotiva vozila material za posipanje proge. — S 1. oktobrom letos otvori se kočevska, s 1. junijem 1894. leta pa novomeška proga. „Signum — calamitatis“ pri zadnji je brezdvomno — pomanjkanje delavcev!

(Vodovod na spodnjih Poljanah.) Te dni polagajo se po spodnjih Poljanah vodovodne cevi, ki bodo segale do hiš pri Štepanškem mostu. Prebivalcem tega mestnega dela bode brezdvomno ustrezno s to pitno vodo, če je bodo tudi nekam pozno deležni.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Prestavljeni so č. gg.: Jakob Očgerl, kapelan pri Sv. Lovrencu v Slov. Goricah, za provizorja k Sv. Andražu v Slov. Goricah; Janez Rotner, kapelan v Rogatecu, za kapelana k Sv. Lovrencu v Slov. Goricah; J. Cerjak, kapelan pri Sv. Križu poleg Slatine, v Rogatec; in Fr. Višnjari, kapelan v Solčavi, k Sv. Križu pri Slatini.

(Smrt neznanega žganjarja.) Iz Sore se nam piše 9. t. m.: V soboto zvečer so na Svetju nekega neznanega okolu 30 let starega slabo oblečenega postopača, ki je bil žganja poln, spravili v listje spat, in drugi dan ga najdejo mrtvega. Do zdaj se še ne vé, odkod in kdo bi bil ta človek. Na desni roki ima vcepljeni črki J. G. in letnico 1879. Pravice ni bilo najti pri njem. Danes proti večeru je bil z gosposkinem dovoljenjem pokopan.

(Z Dobrove.) 10. maja: Gojenci ljubljanskega Alojzijevega so napravili svoj majevi izlet pod vodstvom svojih gg. predstojnikov dne 9. t. m. popoldne na prijazno Dobrovo. Počastili so Kraljico majnikovo v božjepotni cerkvi z lepim ubranim petjem

in pobožno molitvijo. Primerno telesno okrepilo in razvedrilo pa so imeli na Švici v dobroznani Dolinarjevi hiši. Gojenci so kazali veliko izurjenost v moških zborih. — Prihodnjo nedeljo dne 14. t. m. bodo imeli delavci in delavke iz tobačne tovarne ljubljanske svojo pobožnost v romarski cerkvi na Dobrovi. Ob 10. uri bode sv. maša s pridigo.

(Požarna bramba ljubljanska) ima sedaj popolnem novo uniformo, ki pa diši po — tujem kroju, zbog tega je pa menda tudi „komando“ pri njej — le nemšk; vsaj preteklo nedeljo se ni čulo drugzga, nego „Reihen fallen ab“, in to pred sveto mašo (v cerkvi sv. Florijana), kakor po maši. In vendar šteje društvo vsaj dve tretjini udov Slovencev. — Slovenski — radikaleci, kje ste?

(Dva mlada — zmikavca) od 4 do 5 let zasčila je danes v jutro v Florijanskih ulicah prodajalka jestvin, sladkarij i. dr., ko sta je ravno nameravala s par kosci — odkuriti. Tekla je za njima, odvzela jima ukradene stvari, a „za spomin“ ju primerno nakrcala po — pratih. — Zgoden sad — slabe vzgoje!

(Mrz.) Po gorenjem Štajerskem je skoro povsod zadnje dni bila močna slana, ali pa vihar in sneg. Pa tudi iz drugih krajev se poroča o neugodnem vremenu, posebno iz Rusije, kjer mrzel maj tako ni nič novega. Konec aprila je v Rusiji bil silen mrz in sneg. Več ljudij je zmrznilo. Blizu Kotlova je dvanajst ljudij s konji in voli zmrznilo. Zmrznence je sneg zametel. Pri Vjasmu našli so več kmetov zmrznenih, ker so zgrešili pot.

(Z Dolenjskega.) 7. maja. Ni čuda, da so tako pogoste tatvine, vlomi in ropi celó v cerkvah ter strašni rop božji, kakor je bilo brati pred kratkim iz Želimelj, ker je dan na dan videti na cestah toliko mladih malopridnih postopačev in lenuhov. To se posebno čuti po deželi, iz mesta se umaknejo, ker jim je redar naglo za petami. Ne le po glavnih, ampak tudi po stranskih cestah pohaja dokaj zdravih in krepkih ljudij, ki nadlegujejo za milodare in niso zadovoljni z malim. Ako mu daš dva krajcarja, vrže ti jih nazaj, godrnja in preklinja, rekoč, pri farovžu in boljši hiši se dá vsaj deset ali pa dvajset krajcarjev! Oigani so nekam izginili, redko jih je videti, toliko več pa je pohajkovačev, katerim se čisto vidi, da ne znajo nikakega rokodelstva. Zdravi in krepki so, da se jih človek kar ustraši po dnevu, kadar vstopijo! Kako lahko bi taki delali, da bi hoteli, ko delavcev na kmetih včasih tako primanjkuje! Če ubozega kmeta-trpina mimo obilnega trdega dela, vednih skrbij in vremenskih nezgod vse zataira, mu celó postopači grozijo, da utrujen še mirno zaspati se ne upa; če tudi drugi nimajo skrbij ne srea, da bi ga varovali nevarnih ljudij, naj pomaga si sam s tem, da zdravim postopačem nobeden ne dá milodara, s tem jih bodo najprej odvadili, ker kmalu spoznajo, ob katerih progah in cestah ni kaj dobiti in izostanejo. Zares potrebnih revežev je dosti v vsaki fari, te je treba najprvo podpirati. Vsak pa, kdor je zdrav, naj služi si sam kruh s poštnim delom, katerega se ne manjka, pač pa delavnih rok vsled nemarnosti in lenobe.

(Surovost.) V Trnovljah pri Celju je v krčmi nekdo zabodel vojaka Martina Pilih-a v rebra, da da je ta kmalu umrl.

(Matija Raslić,) c. kr. podmaršal in zapovednik hrvaško-slavonskega VII. kralj. ogerskega domobranskega okrožja, je dne 7. t. m. v Zagrebu umrl, star 62 let. Odlikoval se je v vojnah na Laškem, proti Prusom in Bosni. Mnogo visokih odlikovanj je dobil za to. Bil je Hrvat z dušo in telesom in nejevoljen zaradi strankarskih preprirov je čisto rekel: „Kaj bo z naraščanjem, ki ne umeje ceniti prelite krvi svojih pradedov in očetov.“ Po Blažekovičevem odstopu so ponujali njemu namestništvo v Dalmaciji, toda ni ga hotel sprejeti. Bil je ne- oženjen; svoje premoženje je ostavil sestram in nečakom. Naj v miru počiva!

(Poštnega tatu so zaprli) na Dunaju. Skoro pred devetimi leti je od neke denarne pošiljave iz Budimpešte na Dunaj zmanjkalo od 660.000 gld. 30.000 gld. Bankovci poslali so se v sedmih zabojih na Dunaj. V enem teh sedmih zabojev našli so na Dunaju opeko namesto bankovcev. Zapečaten je pa bil zaboj ravno tako in je tudi ravno toliko tehtal. Še le, ko so prazen zaboj ogledali, so se prepričali, da ni pravi. Marsikaka znamenja so kazala, da se je sleparija izvršila na Dunaju. Vsa preiskava je tedaj bila zastoj. Te dni so pa na Dunaju zaprli poštnega slugo Huberja in njegovo ženo, ker sta preveč trosila denar. Huber je priznal tatvino,

natančno povedal, kako je poprej zabojček napravil in zapečatil, potem ga pa pri prekladanju zamenjal. Denar je s prva zakopal. Pozneje je pa kupil hišo, lepo opravo in državnih papirjev.

(Veronauk v šolah.) V Milanu je nekaj starišev se obrnilo do mestnega zastopa, da se v mestne šole zopet vpelje veronauk. Mestni svet je razpisal ljudsko glasovanje o tej stvari. Pri tem ljudskem glasovanju se jih je od 30.000 rodbinskih očetov 28.000 izreklo, da se v šole zopet vpelje poučevanje veronauka. Radikaleci in prostozidarji so zaradi tega jako razkačeni in so se obrnili do občinskega sveta, da naj se nikar ne ozira na to glasovanje.

Društva.

(Konservativno obrtno društvo) je imelo v nedeljo svoj 14. redni shod, h kateremu sta prišla poleg precejšnjega števila članov tudi gospoda kanonik Klun in deželni odbornik dr. Papež. Pri točki o stavbenih obrtih je omenjal g. Regali vlastito to, da so stroji premalo obdavčeni; zato je velikim podjetnikom v vseh obzirih lažje, nego li malim obrtnikom, kateri vsled tega morajo propasti. Vrlo zanimiva so bila pri tem pojasnila č. g. Kluna, kateri je posebno poudarjal važnost prihodnje obrtne enote na Dunaju, koder bodo obrtniki imeli priložnost natanko pojasniti svoje težnje in s tem tudi nedostanke našega obrtnega takona. Gosp. poslanec je tudi omenjal, kako so jih nepričakovano preglašovali liberalci pri novem zakonu o stavbenih obrtih. G. Sturm je nato poročal o rokodelskih delih v deželni prisilni delavnici in opisoval že tolikrat poudarjano žalostno resnico, da kaznenci, katerim se ni treba nikakor boriti za obstoj svoj in svoje družine, kateri ne plačujejo nikakega davka, kateri niti niso izučeni v rokodelstvu, jemljejo zaslužek malim obrtnikom. Prisilni delavci naj se raje uporabljajo za izboljševanje zemlje, za vrejevanje hudournikov ali pa za dela, katerih mali obrtniki ne morejo prevzeti. Gosp. Regali je nato naprosil navzočega g. deželnega odbornika, naj v tem smislu podpira obrtni stan, kar je ta tudi obljubil. — Sklenilo se je, da v nedeljo 28. maja napravi društvo izlet k sv. Katarini. Zahvalivši se vlasti gospodoma poslancema je nato g. predsednik shod zaključil.

— (Slovensko planinsko društvo.) O binkoštih napravi društvo izlet na Učko (Monte maggiore) v Opatijo, Reko in na Trsat. Da bode odhod megal vse potrebno zaradi prenočišča in drugih reči o pravem času ukreniti, prosi ljudno, naj se tisti, ki bi se radi pridružili, prijavijo ustno ali pisмено do dne 16. maja zvečer pri društvenem blagajniku, g. Sokliču pod Trančo v Ljubljani. Natančnejši program pozneje. — Društvena znamenja prodaja g. Soklič.

(Metliški tamburaši) priredé v nedeljo dne 14. maja 1893 v prostorih gostine „pri zlati kroni“ veselico z nastopnim vspevom: 1. M. pl. Farkaš: Poputnica „Hrvatska“, svira tamburaški zbor; 2. „Kolo“ narodno iz Slavonije, svira ženski tamburaški zbor; 3. Macák: „Kde domov moj“, svira moški tamb. zbor; 4. M. pl. Farkaš: „Tri čaše“, svira ženski tamb. zbor; 5. S. Carli: „Slavjanka“, svira moški tamb. zbor; 6. Baumbach-Funtek: „Zlatorog“ (odlomek) deklamuje gospodičina Josipina Vernik; 7. Kocijančič: „Danas tukaj, jutri tam“, svira ženski tamb. zbor; 8. M. pl. Farkaš: „U boj, u boj“, svira moški tamb. zbor; 9. „Valse elegante“, svira ženski tamb. zbor; 10. M. pl. Farkaš: „Ruska narodna četvorka“, svira moški tamb. zbor. — Začetek ob 8. uri zvečer.

(Vabilo) k združenju slavnosti dvajsetletnice obstoja národnega bralnega društva ter razviti njegove zastave in blagoslovljenja orodja prostovoljnega gasilnega društva v Zagorju na Pivki v nedeljo dne 14. maja 1893. — Vspevom slavnosti: I. Ob 10. uri zjutraj slovesna sv. maša, pri kateri poje domači mešan zbor. II. O 1/2 12 slovesno blagoslovljenje gasilnega orodja. III. Popoldan ob 3. uri: ljudska veselica, pri kateri sodeluje postojnska godba (30 mož) in iz posebne prijaznosti slavni pivški kvartet. — Program: 1. „Naprej“, svira godba; 2. „Sunce jarko“, pesen svira godba; 3. a) „Ustaj rodo“, moški

zbor G. Eisenhut-ov. b) „Za dom“, moški zbor H. Sattnerjev. — Med točkama a) in b) slavnostno razvije nove zastave Zagorskega narodnega bralnega društva. 4. Slavnostni govor. 5. „Požarna bramba“, koračnica svira godba. 6. „Slovenske narodne pesni“, poje moški in mešani zbor. 7. „Noč“, pesen Schubertova, poje pivški kvartet. 8. „Postojnska jama“, galop svira godba. 9. Velika tombola z raznimi gospodarskimi dobitki, kakor: stiskalnica za sadje, tele, janček itd. 10. Prosta zabava z balincem na dobitke, plesom, tehtanjem, plezanjem, tekanjem v vrečah itd. — Čisti dohodek tehtanja pripada družbi sv. Cirila in Metoda. — Ustopnina: k ljudski veselici 10 kr., udje obeh društev prosti; k plesu 60 kr., za ude 40 kr. — K obili vdeležbi vabita odbora gasilnega in bralnega društva v Zagorju na Pivki.

(Pevsko društvo „Adrija“ v Bar-kovljah.) Vabilo na veselico, katero napravi pevsko društvo „Adrija“ v vrtu krčme „pri Andreju“ (poleg cerkve) v nedeljo, dné 14. maja t. l. — Vspevom: 1. Iz. Hladnik: „Deklici“, zbor s samospévom baritona. 2. Dr. B. Ipavie: „Na Preširnovem domu“, zbor s četverospévom, s samospévom baritona in tenorja ter spremljevanjem orkestra. 3. G. Eisenhut: „Bura“, zbor s samospévom. 4. Ant. Foerster: „Ave Maria“ (iz operete „Gorenjski slavček“), mešani zbor s spremljevanjem orkestra. 5. „Francosko-pruska vojska“, šaljiva igra v jednem dejanju. (Poslovenil Miroslav Malovrh. — Izvajajo diletantje iz Trsta in okolice.) 6. H. Ražem: Himna pevskega društva „Adrija“, zbor s spremljevanjem orkestra (na občno zahtevanje). 7. Prosta zabava. — Začetek ob 6. uri popoldne. Vstopnina k veselici za osebo 30 kr. Pri veselici in med posameznimi točkami svira orkester. — Ker je del čistega dobička te veselice namenjen v podporo „dijaški kuhinji v Trstu“, se radodarnosti ne stavijo meje.

(Bralno društvo v Cezanjevcih pri Ljutomeru) priredi v nedeljo, 14. maja, veselico v gostilni Ivana Slavič-a na Kamenščaku. K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Telegrami.

Praga, 10. maja. Po navadnem obredu se je danes izvršila instalacija nadvojvodinje Marije Immaculate za opatinjo zavoda plemenitih gospej na Hradčinu v nazočnosti nadvojvode Rajnerja. Namestnik je častital novi opatinji in se hvaležno spominjal milosti in skrbljivosti cesarjeve za zavod.

Marijanske kopeli, 12. maja. Knez Waldek je zjutraj umrl.

Svistoy, 10. maja. Vsi ministri so prišli semkaj in bili presrečno vsprejeti. Ministri peljali so se knezu in kneginji naproti. Na pristanišču so napravljeni slavoloki.

Bukarešt, 19. maja. Iz pokrajin prihajajo poročila o povodnjih. Škoda je znatna. Kmetstvo prebivalstvo je hudo prizadeto. Več železniških mostov in cest je voda razrušila. Tudi nekaj ljudij je zgubilo življenje.

Marseille, 11. maja. General Dodds se je pripeljal iz Dahomeja in je bil slovesno vsprejet.

Madrid, 12. maja. Po 31urni obstrukcijski debati začelo se je posvetovanje o načrtu zakona o občinskih volitvah.

Draždane, 12. maja. Princesinja Elizabeta Schwarzberg-Sonderhausen je umrla.

Umrli so:

9. maja. Frančiška Verčič, delavčeva žena, 24 let, Tržaška cesta 31, jetika.

10. maja. Herman Pan, tovarnar, 54 let, Dunajska cesta št. 2, vnetje rebrne mrene.

V bolnišnici:

8. maja. Marija Osebek, delavčeva žena, 28 let, jetika. — Jožef Pugel, vrtnar, 44 let, plućnica. — Janez Krapis, zidar, 23 let, plućnica.

9. maja. Marija Kušar, gostija, 81 let, kap. — Janez Šajn, gostac, 53 let, oedema pulm.

Tuji.

9. maja.

Pri Stona: Baron Heider, sekejski načelnik; knez Windischgrätz; Singer, Ivanovitz, Kaiser, trgovci; Schuller in Lusinsky, potovalca, z Dunaja. — Stare, inženér, iz Mengša. — Povše iz Mokronoga. — Domicelj iz Zagorja. — Schmidek, trgovec, iz Nove Gradiške. — Dekleva iz Košane. — Kuttner, knjigovodja, iz Tržiča. — Ogoreutz s hčerjo, iz Novega Mesta. — Gospa pl. Franken iz Kranja. — Kohn in Murat iz Križevca. — Wallovich, in Pörz, trgovci, iz Grada. — dr. vitez Frey iz Trsta. — Neuman, trgovec, iz Maribora. — Christer, trgovec, iz Ustja.

Pri avstrijskem caru: Zabach, sladničar, iz Celovca. — Vurnik iz Tržiča. — Kos iz Slov. Bistrice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Gas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	740.7	7.8	sl. svzh.	oblačno	0.00
10. 2. u. pop.	738.7	16.8	brev.	"	dež
9. u. zveč.	737.6	12.8	"	"	
7. u. jut.	736.4	11.4	brev.	oblačno	
11. 2. u. pop.	735.4	18.2	sl. vzh.	"	0.60
9. u. zveč.	734.9	14.2	"	"	

Srednja temperatura obeh dni 12.5° in 14.6°, oziroma za 1.5 nad in 1.5° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 10. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	8 30	Speh povejen, kgr.	66
Rež.	6 50	Surovo maslo, "	82
Ječmen.	6	Jajce, jedno	2
Oves.	7	Mleko, liter	10
Ajda.	9	Goveje meso, kgr.	64
Proso.	6	Telečje	58
Koruz.	5 80	Svinjsko	64
Krompir.	3 20	Koštrunovo	40
Leča, hkl.	14	Pisaneč	40
Grah.	14	Golob	16
Fižol.	10	Seno, 100 kgr.	3 20
Maslo.	1	Slama	2 32
Mast.	70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6 50
Speh vvač.	64	mehks.	5

Javno vprašanje!

Med časom gradnja deželnega gledališča prejemal je deželni inženér in mestni odbornik g. Hrasky svojo redno plačo, potem vsaki mesec posebej še stavbeno doklado po 50 gl.: nadalje je prejel povrh tega še častno nagrado 600 gl. za izvršitev omenjenega zabavnega zavoda.

Ko je bilo gledališče že davno dočelano, je, mislimo na neko vprašanje v Vašem cenjenem listu, še le sl. deželni odbor g. Hraskem ustavil stavbeno doklado.

Ker je pa po tej ostavljeni dokladi g. Hrasky se potrudil, da mu ne odide nadaljni dohodek od gledališča, dovolilo se mu je pod drugim imenom zopet vsaki mesec prejemati in sicer, ako smo prav podučeni, pod imenom „za nadzorstvo gledališnega odra“ po petdeset goldinarjev. To se že nekaj časa godi. — Vprašamo tedaj: Po čemu se g. Hraskem izplačuje ta nagrada, vlasti sedaj, ko je deželno gledališče zatvorjeno in je torej tudi „gledališni oder“ lahko brez nadzorstva.

V Ljubljani, dné 12. maja 1893.

Več davkoplačevalcev.

Izpraznjena je na Unco

služba cerkovnika in orgljavca.

Pismene ali osebne ponudbe ondotnemu župniku, pošta Rakek. 249 3-3

Cenilniki
zastonj
in franko.

Največja zaloga
šivalnih strojev
JAN. JAX,
LJUBLJANA,
Dunajska cesta 13.

Najnižje cene. Ugodni vplačilni obroki se dovoljujejo. Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno, trajno 566 in ceno. 30-24

Dunajska borza.

Dne 12. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gl. 95 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 65 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " 15 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 40 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	977 " — "
Kreditne akcije, 160 gl.	333 " 50 "
London, 10 funtov strl.	123 " 95 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 79 "
Cesarski cekini	5 " 82 "
Nemških mark 100	60 " 40 "

Dne 10. maja.

Ogerska zlata renta 4%	115 gl. — kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 60 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	148 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	163 " 15 "
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	197 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	4 1/2% 100 " — "
Kreditne srečke, 100 gl.	196 " — "
St. Genois srečke, 40 gl.	67 " — "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	139 gl. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gl.	18 " 75 "
Rudolfove srečke, 10 gl.	— " — "
Salmove srečke, 40 gl.	69 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gl.	70 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	150 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2945	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	— " — "
Papirnih rubeljev 100	127 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.